
!موضوع : راههای بیشمار خداشناسی
Started at ۱۳۹۱/۰۶/۰۸ ۱۰:۱۰ by علی پارساپور (a.p)
Visit at <http://www.askdin.com/showthread.php?t=22149>

[پست 1]

(a.p) نویسنده : علی پارساپور
تاریخ : ۱۳۹۱/۰۶/۰۸ ۱۰:۱۰
!عنوان : راههای بیشمار خداشناسی

!راههای بیشمار خداشناسی

به بررسی (<http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=167976>) در مقاله پیشین
ها یعنی برهان صد یقین پرداختیم. در این مقاله ترین آنبراهین خداشناسی و مهم
ها پردازیم که از نظر فهم آن به بررسی برخی دیگر از براهین اثبات خداوند می
تر خواهد بودتر و سهل آسان
<http://img.tebyan.net/big/1390/01/7780182261862077337233158155831776115246.jpg>
!حرکت به سوی اثبات او

های دور، ارسطو فیلسوف یونانی برای اثبات خداوند به برهانی توسل جست در گذشته
کند که محرک نخستینی وجود دارد که بر همان حکمت نام دارد. ارسطو اثبات می
حرکت را در عالم ایجاد کرده است.
آن محرک اولینی همان خدای ارسطوست! این محرک خودش غیر متحرک است و اگر نه
مشکل دور یا تسلسل اجتناب ناپذیر خواهد بود. ارسطو در این برهان چند مقدمه
پذیردرا به عنوان اصل و مبنا می
حکمت یعنی حرکت به معنای ارسطویی که حرکت در کم و کیف و این است. یعنی در 1-
دهد که همان حرکت اجسام و موجودات تغییر در کیست و کیفیت و مکانشان رخ می
است.
2- شود بدون آن حرکت کننده متحرکی در حرکت خود به محرک نیازمند است و نمی
3- بطلان دور و تسلسل
4- محرک و متحرک همواره همراه یکدیگر هستند.

بیان شهید مطهری در برهان حرکت

فرمایند: «ارسطو خدا را به محرک اول شهید مطهری درباره برهان حرکت ارسطو می
تعبیر کرده است و برهان او بر اثبات خدا همین برهان محرک اول است... خلاصه
حرف ارسطو این است که حرکت نیازمند محرک است و هر محرکی با خود متحرک است و
یا نه. در صورت دوم که محرک غیر از متحرک است همان خداست و در غیر این صورت
اگر محرک نیز متحرک باشد خود حرکت آن نیز از سوی محرکی است و همین طور تا
«جایی که برسیم به محرکی غیر متحرک که همان خدا و محرک اول است»

یکی دیگر از براهین شناخت خدا شناخت نفس است که ما را متوجه خداوند متعال
کند. در حدیث شریف نیز آمده است: من عرف نفسه فقد عرف ربه؛ هر کسی که نفس می
خودش را بشناسد خداوند و پروردگارش را خواهد شناخت

طریق معرفت نفس

یکی دیگر از براهین شناخت خدا شناخت نفس است که ما را متوجه خداوند متعال کند. در حدیث شریف نیز آمده است: من عرف نفسه فقد عرف ربه؛ هر کسی که نفس می‌خوردش را بشناسد خداوند و پروردگارش را خواهد شناخت. ملاصدرا از حکمای اسلامی در باره این برهان می‌گوید: «از جمله طرق، طریق معرفت نفس است و علم به این که نفس ملکوتی است و دائماً در صراط تکامل و ترقی و خروج از قوه و استعداد به حد کمال است. پس ناچار برای نفس مربی و مکمل وجود دارد که او را از کشاند. این موجود که مربی و مکمل نفس قوه به فعل و از نقص به جانب کمال می‌آید که معنی کمالی خود فاقد است ناچار باید عقل کامل بالفعل باشد والا لازم می‌کمال و ناقص باشد. بنابراین آن مربی نفس آدمی و مکمل آن موجود کامل است که همان خداوند است. بنابراین نفس طریق است از طرق الهی که سالک راه حق را به دهد و دری بسیار بزرگ است که انسان از آن در، وارد خانه خدا سوی خدا سوق می‌دهد.» سپاردشود و سر به آستان او می‌می

!نظم، نظم تا ناظم

ترین یکی دیگر از براهین خداشناسی برهان نظم است. این برهان یکی از ساده براهین اثبات خداوند است که حتی کودکان نیز قادر به فهم و درک آن هستند. بر گردد که آن را اساس این برهان عقل آدمی در هر نظم و انضباطی به دنبال کسی می‌ترتیب و نظم داده است. نظم عالم و زندگی منظم و دقیق موجودات از گیاهان و ها و همه عالم هستی خود گواه وجود ناظمی قدرتمند است حیوانات گرفته تا کهکشان کند که او همان خداوند متعال است که با حکمت و تدبیر عالم را اداره می‌کند. این برهان را با دقیق شدن در احوال زندگی و جزئیات زیست و حیات سایر توان دریافت. چون از شواهد علمی و تجربی برای اثبات جانورانی به خوبی می‌شود، این برهان را برهانی علمی در خداوند متعال در این برهان بهره جسته می‌داند خدا شناسی می

<http://img.tebyan.net/big/1390/04/438118188204182447110246155717074179104.jpg>

(<http://www.tebyan.net/bigimage.aspx?img=http://img.tebyan.net/big/1390/04/16623572151155719071483419725233136112174.jpg>)

طریقه حدوث

یکی دیگر از براهین خداشناسی که برهانی کلامی است، برهان حدوث است. حدوث در مقابل قدیم قرار دارد و مقصود از آن دومی است که قبلاً نبوده و بعد پدیدار شده است. در مقابل قدیم موجودی است که همواره بوده و زمانی نیست که او نبوده شود باشد. این برهان به صورت زیر تقریر می‌شود:
عالم خالی از حرکت و سکون نیست و حرکت و سکون هر دو حادثند و هر چه خالی از حرکت و سکون و به طور کلی خالی از حوادث نیست، خودش حادث است. پس عالم حادث است. از سوی دیگر هر چیزی که حادث باشد نیازمند محدث است یعنی عامل و فاعلی که آن را به وجود آورد. پس عالم نیازمند محدث است. این محدث یعنی آن عاملی شود را که عالم را به وجود آورده است. این برهان که برهان حدوث نامیده می‌اند که البته اشکالاتی بدان وارد است کما قصد نداریم متکلمان اسلامی مطرح نموده توانند به کتب کلامی و فلسفی و در این نوشتار بدان بپردازیم. اما علاقمندان می‌توانند به ویژه کشف المراد در شرح تجرید الاعتقاد از علامه حلی مراجعه نمایند که به طور مبسوط به بررسی این برهان و موارد نقص آن پرداخته است.

!های خداشناسی راه

های خداشناسی بسیار است و براهین بر اساس آن چه گذشت باید دانست که راه متعددی در اثبات خداوند متعال وجود دارد. گفته شده است که فخر رازی یکی از گویند: الطوق متکلمان اسلامی براهین توحید را به هزار برهان رسانیده است و می

ها مختلف است. های خدائشناسی به تعداد آدم‌الی الله بعدد أنفسى الخلائق؛ راه های بسیاری وجود دارد اما بنابراین باید دانست که برای اثبات وجود او راه تر از بعضی دیگر است و قدم نهایی در تر و نورانی‌تر و شریف‌ها موثق‌برخی از راه ! این راه آن است که با عقل خدا را اثبات و با دل او را به جان پذیرفت

ن.رادفر

بخش اعتقادات تبیان

فهرست منابع و مآخذ

1- الاسفار الاربعه- ملاصدرای شیرازی- ج 6

2- حرکت و زمان- شهید مطهری

3- شرح منظومه سبزواری- تعلیقه میرزا مهدی آشتیانی

4- براهین اثبات خدا- آیت الله جوادی آملی

5- (کشف المراد- علامه حلی (ره)

6- (تجرید الاعتقاد- خواجه طوسی (ره)

7- هستی و علل آن- احمد بهشتی- شرح نمط چهارم الاشارات و التنبیهات بوعلی سینا

Downloaded from گفتگوی دینی (<http://www.askdin.com>) at ۱۳۹۶/۰۵/۰۳ ۰۸:۲۴.